

prima instanță: D. Sușhevici
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, I. Secrieru
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2r-286/15

D E C I Z I E

01 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Iuliana Oprea

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Dorojoc Nicolae,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva lui Dorojoc Nicolae cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului imobil și evacuare, și la cererea reconvențională a lui Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila împotriva Băncii Comerciale „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Valea Cîșlic” și Bivol Fiodor cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, prin care a fost admisă cererea apelanților Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, scutiți parțial apelanții Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila,

c o n s t a t ă

La 02 martie 2011, BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dorojoc Nicolae cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului imobil și evacuare.

În motivarea acțiunii reclamanta BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA a indicat că în baza contractului de credit nr. C/08/0047 din 31 iulie 2008 a acordat SRL „Valea Cîșlic” un credit în sumă de 3500000 lei cu termenul de rambursare 31 ianuarie 2010, însă ultima nu a respectat condițiile contractuale, acumulând datorii la credit în sumă totală de 4519347,66 lei, inclusiv datoria la credit – 3500000 lei, dobîndă – 599308,68 lei și penalitate – 350038,98 lei.

Susține reclamanta că în scopul asigurării executării la timp a contractului de credit nr. C/08/0047 din 31 iulie 2008, debitorul gajist Dorojoc Nicolae, conform contractului de ipotecă nr. 1 - 8505 din 31 iulie 2008, a pus în gaj apartamentul nr. 1,

cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91, număr cadastral 010020616901001.

Menționează reclamanta că la 07 august 2009 a expediat în adresa pîrîtului notificarea nr. 18/4569, solicitînd transmiterea benevolă în termen de 20 de zile în posesia băncii bunul imobil gajat prin contractului de ipotecă nr. 1 - 8505 din 31 iulie 2008, dar pînă în prezent atît SRL „Valea Cîșlic”, care refuză achitarea datoriei la credit, cît și Dorojoc Nicolae nu transmite bunul imobil gajat.

Cere BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA transmiterea silită în posesia dînzei apartamentul nr. 1, cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91, număr cadastral 010020616901001 evaluat în sumă de 3667000 lei, gajat prin contractul de ipotecă nr. 1 - 8505 din 31 iulie 2008, pentru comercializare în scopul stingerii datoriei la credit acumulată de către SRL „Valea Cîșlic” cu evacuarea din bunul imobil a lui Dorojoc Nicolae și a tuturor persoanelor aflate în acesta împreună cu bunurile ce le aparțin.

La 05 iulie 2011, Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila au depus cerere reconvențională împotriva BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA, intervenienți accesorii SRL „Valea Cîșlic” și Bivol Fiodor cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamanții au invocat că se află în căsătorie din anul 1955, iar în baza contractului de donație nr. 4-4449 din 30 decembrie 1997, Dorojoc Nicolae a primit cu titlu gratuit apartamentul nr. 1 situat în mun. Chișinău str. Columna, 91.

Susțin reclamanții că au făcut investiții majore din contul mijloacelor comune în bunul imobil supra vizat, efectuând atît reparația capitală, cît și reconstrucția acestuia, sporind simțitor valoarea bunului dat, iar conform planului geometric întocmit de către OCT Chișinău la situația din 28 decembrie 2007, suprafața totală a imobilului constituie 239,1 m.p.

Consideră reclamanții că contractul de ipotecă nr. 1 - 8505 din 31 iulie 2008, urmează a fi declarat nul, deoarece la încheierea acestuia nu a fost dat acordul Liudmilei Dorozhok, bunul imobil în litigiu reprezentând proprietate comună în devălmășie a ambelor soți.

Menționează reclamanții că Liudmila Dorozhok a aflat de încheierea contractului de ipotecă nr. 1 - 8505 din 31 iulie 2008, abia în luna aprilie 2011.

Astfel, solicită Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila să fie scutiți integral de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale, declararea nulității contractului de ipotecă nr. 1 - 8505 din 31 iulie 2008 încheiat între BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA și Dorojoc Nicolae prin care, în scopul asigurării rambursării creditului acordat SRL „Valea Cîșlic” în sumă de 3500000 lei, a fost depus în gaj apartamentul nr. 1, cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 iulie 2011, Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila au fost scutiți integral de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii reconvenționale.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iulie 2014, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Mobiasbanca –

Groupe Societe Generale” SA și transmisă silit în posesia băncii 1/2 cotă-parte ideală din apartamentul nr. 1, cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91, număr cadastral 01002061690100 ce aparține cu drept de proprietate lui Dorojoc Nicolae pentru comercializarea ulterioară în condițiile legale. A fost respinsă pretenția BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA privind evacuarea lui Dorojoc Nicolae din apartamentul nr. 1, cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91, număr cadastral 01002061690100. A fost încasată din contul lui Dorojoc Nicolae în beneficiul BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA suma de 18335 lei cu titlu de taxă de stat achitată de către bancă la depunerea cererii de chemare în judecată și încasată din contul lui Dorojoc Nicolae în bugetul statului suma de 6665 lei cu titlu de taxă de stat. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, a fost admisă cererea lui Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila privind scutirea de la plata taxei de stat și scutiți parțial Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 15750 lei. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila, acordând apelanților termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei, concomitent comunicându-le despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

La 18 februarie 2015, Dorojoc Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015 în partea ce se referă la refuzul în scutirea integrală a dânsului de la taxa de stat pentru cererea de apel și acordarea termenului pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei cu emiterea în această parte a unei încheieri noi, soluționând prin decizie problema în fond.

Recurentul Dorojoc Nicolae a invocat că instanța de apel arbitrar a apreciat probele administrate la dosar, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

În susținerea cererii de recurs Dorojoc Nicolae a indicat că la materialele dosarului au fost anexate suficiente probe pertinente și concludente prin care se confirmă faptul necesității scutirii integrale a dânsului de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, a fost expediată în adresa lui Dorojoc Nicolae la 19 ianuarie 2015 și recepționată de către recurent la 05 februarie 2015, fapt ce rezultă din avizul poștal de recomandare (f.d. 198, 200).

În circumstanțele relevante, recursul declarat de către Dorojoc Nicolae se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 20 martie 2015, în adresa BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA, SRL „Valea Cîșlic” și Bivol Fiodor au fost expediate copiile recursului declarat de către Dorojoc Nicolae.

Părțile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel în partea ce se referă la refuzul în scutirea integrală a lui Nicolae Dorojoc de la taxa de stat pentru cererea de apel și acordarea termenului pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei, cu emiterea în această parte a unei încheieri noi, din următoarele considerente.

Conform art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iulie 2014, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA și transmisă silit în posesia băncii 1/2 cotă-parte ideală din apartamentul nr. 1, cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91, număr cadastral 01002061690100 ce aparține cu drept de proprietate lui Dorojoc Nicolae pentru comercializarea ulterioară în condițiile legale. A fost respinsă pretenția BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA privind evacuarea lui Dorojoc Nicolae din apartamentul nr. 1, cu suprafața de 177,7 m.p., situat în mun. Chișinău str. Columna, 91, număr cadastral 01002061690100. A fost încasată din contul lui Dorojoc Nicolae în beneficiul BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA suma de 18335 lei cu titlu de taxă de stat achitată de către bancă la depunerea cererii de chemare în judecată și încasată din contul lui Dorojoc Nicolae în bugetul statului suma de 6665 lei cu titlu de taxă de stat. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reconvențională.

La 04 august 2014, Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila, ne fiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iulie 2014, au declarat apel împotriva acesteia, solicitând scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea BC „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” SA să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională să fie admisă.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 15 ianuarie 2015, a admis cererea lui Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila privind scutirea lor de la plata taxei de stat, scutindu-i parțial pe aceștia de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 15750 lei și nu a dat curs cererii lor de apel, acordând apelanților termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei, concomitent comunicându-le despre posibilitatea restituirii apelului în cazul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și în art. 4 alin. (1) pct. (19) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel la emiterea încheierii recurate nu a apreciat în modul corespunzător probele prezentate de către recurentul-apelant Dorojoc Nicolae în confirmarea situației materiale precare, refuzând în scutirea integrală al acestuia de la taxa de stat pentru cererea de apel și acordarea termenului de 7 zile pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3000 lei, or, din suportul probatoriu prezent la materialele dosarului rezultă că recurentul-apelant Dorojoc Nicolae este o persoană în etate, a.n. 22 ianuarie 1932, se află la evidența Casei Naționale de Asigurări Sociale Chișinău, Centru, beneficiind de o pensie în mărime de 1859,56 lei (f.d. 50, 151), precum și nu dispune de alte venituri pentru a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 3000 lei, iar referitor la apelanta Dorozhok Liudmila din declarațiile avocatului apelanților – Dionisie Viton, date în ședința instanței de apel din 15 ianuarie 2015, rezultă că aceasta a decedat în vara anului 2014, ultimul timp locuind în Federația Rusă (f.d. 189).

Afară de aceasta se reține că prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 06 iulie 2011, Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila au fost scutiți integral de la plata taxei de stat la depunerea cererii reconvenționale (f.d. 56).

În acest context, instanța de recurs consideră că Curtea de Apel Chișinău nu și-a argumentat concluzia vis-a-vis de faptul că din momentul depunerii acțiunii reconvenționale - 05 iulie 2011 până în prezent s-ar fi schimbat situația patrimonială a recurentului-apelant prin îmbunătățire radicală, respectiv nu a efectuat o examinare adecvată a capacității lui Dorojoc Nicolae de a achita taxa de stat.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului cauza Malahov c. Moldovei din 07 iunie 2007, definitivă din 12 noiembrie 2007, unde Curtea a reiterat că deși prima instanță a constatat imposibilitatea reclamantului de a plăti taxa de stat, aceasta l-a obligat să o plătească după ce a respins pretențiile lui. Instanța de judecată nu a explicat motivele schimbării poziției sale și nici nu s-a referit la vreo dovadă care ar fi probat că situația patrimonială a reclamantului s-ar fi îmbunătățit radical.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că obligarea recurentului-apelant Dorojoc Nicolae de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 3000 lei reprezintă o limitare disproporțională a dreptului dânsului la acces la o instanță, avînd în vedere faptul că acesta a prezentat Curții de Apel Chișinău probe incontestabile prin care se confirmă faptul că din cauza situației materiale este pus în imposibilitate să achite taxa de stat în mărime de 3000 lei la depunerea cererii de apel.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că instanța de apel la emiterea încheierii din 15 ianuarie 2015 a apreciat arbitrar probele prezente în materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015 în partea ce se referă la refuzul în scutirea integrală a lui Dorojoc Nicolae de la plata taxei de stat la

depunerea cererii de apel și acordării acestuia termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei, cu emiterea în această parte a unei încheieri noi prin care a-l scuti integral pe Dorojoc Nicolae de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iulie 2014, în rest, încheierea instanței de apel de menținut.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Dorojoc Nicolae.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva lui Dorojoc Nicolae cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului imobil și evacuare, și la cererea reconvențională a lui Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila împotriva Băncii Comerciale „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Valea Cîșlic” și Bivol Fiodor cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, în partea ce se referă la refuzul în scutirea integrală a lui Dorojoc Nicolae de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordării acestuia termen de 7 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 3000 lei și se emite în această parte o nouă încheiere prin care:

Se scutește integral Dorojoc Nicolae de la plata taxei de stat pentru cererea de apel depusă împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 iulie 2014, în rest, încheierea instanței de apel se menține.

Se restituie pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni împotriva lui Dorojoc Nicolae cu privire la transmiterea silită în posesie a bunului imobil și evacuare, și la cererea reconvențională a lui Dorojoc Nicolae și Dorozhok Liudmila împotriva Băncii Comerciale „Mobiasbanca – Groupe Societe Generale” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Valea Cîșlic” și Bivol Fiodor cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, la Curtea de Apel Chișinău la faza de primire a cererii de apel.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea